

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки**

Лабораторна робота №2.1

з дисципліни
«Інтелектуальні вбудовані системи»

на тему «Дослідження параметрів алгоритму дискретного перетворення
Фур'є»

Виконав:

студент 3 курсу

ФІОТ, групи ІІІ-84

Кришталь Дмитро Вікторович

Номер залікової - 8414

Перевірив:

Регіда П. Г.

Київ 2021

Основні теоретичні відомості

В основі спектрального аналізу використовується реалізація так званого дискретного перетворювача Фур'є (ДПФ) з неформальним (не формульним) поданням сигналів, тобто досліджувані сигнали представляються послідовністю відліків $x(k)$

$$F_x(p) = \sum_{k=0}^{N-1} x(k) \cdot e^{-jk\Delta t p \Delta \omega}$$

$$\omega \rightarrow \omega_p \rightarrow p\Delta\omega \rightarrow p \quad \Delta\omega = \frac{2\pi}{T}$$

На всьому інтервалі подання сигналів T , 2π - один період низьких частот. Щоб підвищити точність треба збільшити інтервал T .

$$t \rightarrow t_k \rightarrow k\Delta t \rightarrow k; \quad \Delta t = \frac{T}{N} = \frac{1}{k_{\text{max}}} \cdot f'_{\text{cp}}.$$

ДПФ - проста обчислювальна процедура типу звірки (тобто Σ -е парних множень), яка за складністю також має оцінку $N^2 + N$. Для реалізації ДПФ необхідно реалізувати поворотні коефіцієнти ДПФ:

$$W_N^{pk} = e^{-jk\Delta t \Delta \omega p}$$

Ці поворотні коефіцієнти записуються в ПЗУ, тобто є константами.

$$W_N^{pk} = e^{-jk \frac{T}{N} p \frac{2\pi}{T}} = e^{-j \frac{2\pi}{N} pk}$$

W_N^{pk} не залежать від T , а лише від розмірності перетворення N . Ці коефіцієнти подаються не в експоненційній формі, а в тригонометричній.

$$W_N^{pk} = \cos\left(\frac{2\pi}{N} pk\right) - j \sin\left(\frac{2\pi}{N} pk\right)$$

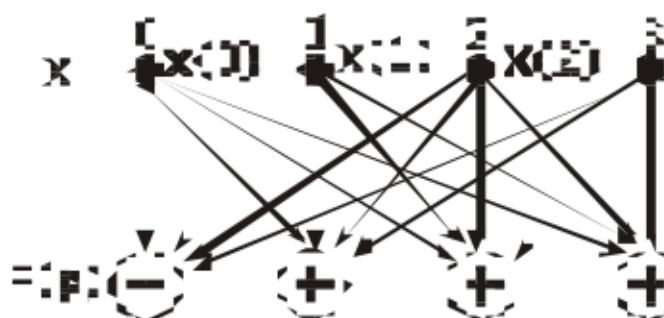
Ці коефіцієнти повторюються (тому і p до $N-1$, і k до $N-1$, а $(N-1) \cdot (N-1)$ з періодом $N(2\pi)$). Т.ч. в ПЗУ треба зберігати N коефіцієнтів дійсних і уявних частин. Якщо винести знак коефіцієнта можна зберігати $N/2$ коефіцієнтів.

$2\pi/N$ - деякий мінімальний кут, на який повертаються ці коефіцієнти. У ПЗУ окремо зберігаються дійсні та уявні частини комплексують коефіцієнтів. Більш загальна форма ДПФ представляється як:

$$F_x(p) = \sum_{k=0}^{N-1} x(k) \cdot W_N^{pk}$$

ДПФ дуже зручно представити у вигляді відповідного графа.

Приклад: граф 4-х точкового ДПФ. ($k = \overline{0,3}$; $p = \overline{0,3}$)

Коефіцієнти зручно представити у вигляді таблиці:

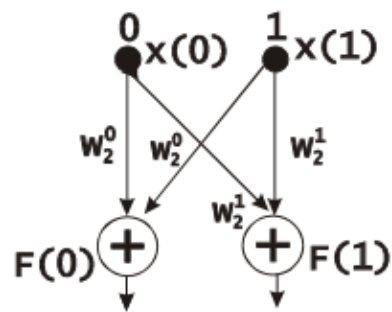
$p \backslash k$	0	1	2	3
0	W_4^0	W_4^0	W_4^0	W_4^0
1	W_4^0	W_4^1	W_4^2	W_4^3
2	W_4^0	W_4^2	W_4^0	W_4^2
3	W_4^0	W_4^3	W_4^2	W_4^1

Різних тут всього 4 коефіцієнта:

$$W_4^0 = \cos\left(\frac{2\pi}{4} \cdot 0\right) - j \sin\left(\frac{2\pi}{4} \cdot 0\right) = 1 \quad (W_4^1 = -j; W_4^2 = -1; W_4^3 = +j)$$

Можна в пам'яті зберігати тільки 2, а решта брати з "-", якщо $\frac{N}{2} - 1 < pk$. 4 ДПФ це вироджені перетворення, по модулю ці коефіцієнти $= 1$ і всі 4 ДПФ можуть реалізуватися на 24-х суматора. Це буде далі використовуватися в реалізації ШПФ з основою 4.

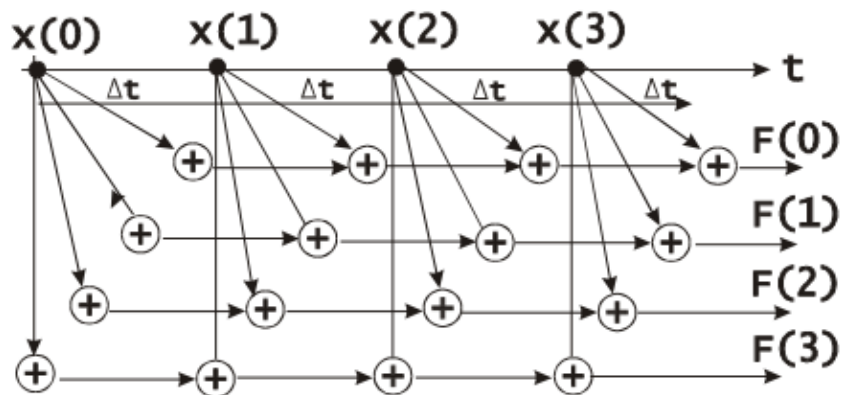
2ДПФ реалізується ще простіше:

$$(w_2^0 = +1; w_2^1 = -1)$$

Спеціальна схема реалізації ДПФ з активним використанням пауз між відліками

При реалізації ДПФ можна організувати обробку в темпі надходження даних. Реалізація схеми в БПФ з активним використанням пауз на 4-х точках виглядає так:

Ця схема сильно залежить от Δt и N .

Умови завдання для варіанту бригади

Варіант: 14.

Число гармонік в сигналі: 6.

Гранична частота, ω_{gr} : 2100.

Кількість дискретних відліків: 1024

Лістинг програми із заданими умовами завдання

```
const n = 6
const w = 2100
const N = 1024

const getSignal = () => {
  const x = []
  while(x.length !== N) {
    x.push({y: 0})
  }

  for(let i = 0; i < n; i++) {
    const omega = w/n * (i + 1);
    const A = Math.random();
    const Fi = Math.random();

    for(let t = 0; t < N; t++) {
      x[t].y += A * Math.sin(omega * t + Fi)
    }
  }

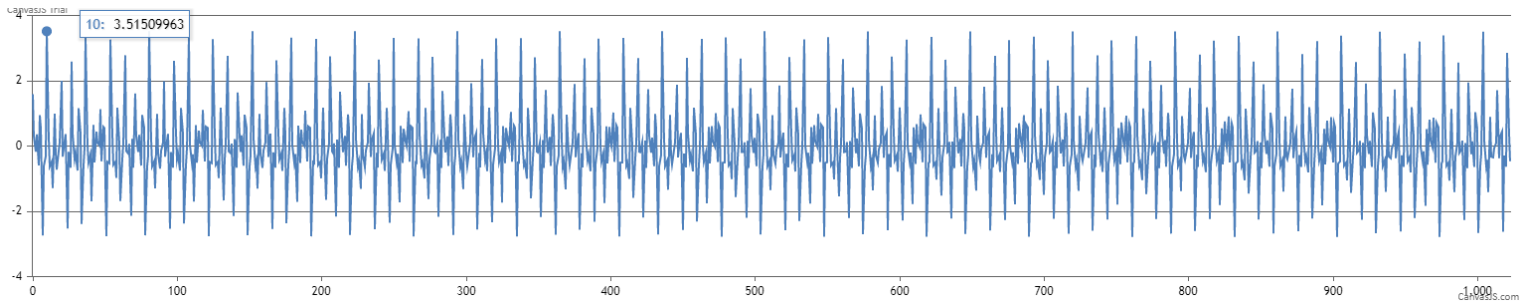
  return x
}

const complexNumber = () => {
  return {real:0, im: 0}
}

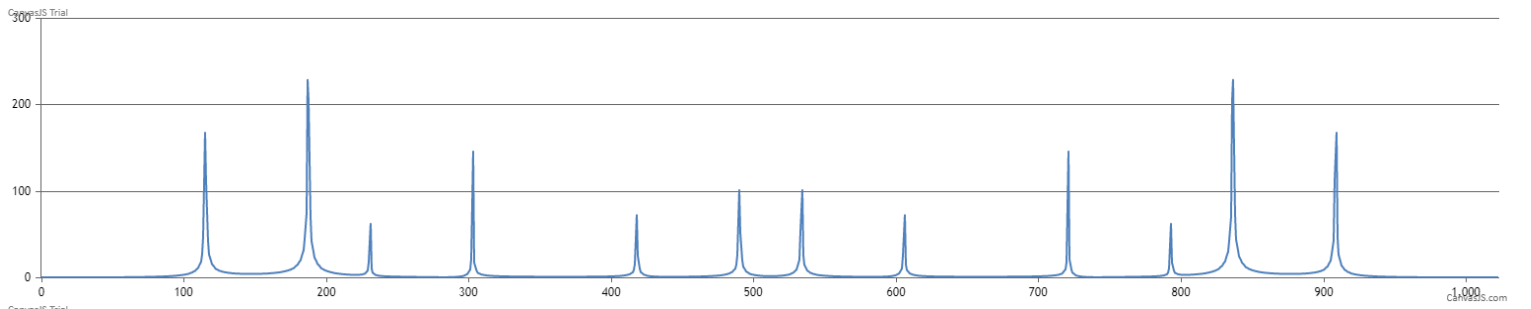
const discreteFourier = (signals) => {
  const result = []
  for (let p = 0; p < N; p++) {
    let num = complexNumber()
    for(let k = 0; k < N; k++) {
      num.real += signals[k].y * Math.cos(2 * Math.PI * p * k / N)
      num.im -= signals[k].y * Math.sin(2 * Math.PI * p * k / N)
    }
    result.push({y: Math.sqrt(Math.pow(num.im, 2) + Math.pow(num.real, 2))})
  }
  return result
}
```

Результати виконання програми

Сигнал:

Дискретне перетворення Фур'є:

Висновок

Під час виконня лабораторної роботи №2.1 ознайомився з принципами реалізації спектрального аналізу випадкових сигналів на основі алгоритму дискретного перетворення Фур'є. Написав програму. Наведені скріншоти підтверджують правильність її роботи.